

Berättelse över verkställd inventering av fasta fornlämningar från förhistorisk tid i Snappertuna socken av Raseborgs härad och Nylands län, utförd sommaren 1936 av fil.stud. C-F. Meinander såsom Finska Fornminnesföreningens stipendiat.

Till berättelsen fogas 25 fotografier
(NM.nr.10816-10839) samt ~~en~~ karta
och tolv fornlämningsblanketter.

Topografi. Snappertuna socken har i våra dagar, likasom under förhistorisk tid karaktären av en skärgårdssocken. Även de delar, som nu stå i förbindelse med fastlandet, hava en typisk prägel av nyländsk skärgård. Mellan kupiga bergsmassiv ligga bördiga lerdalar, sand finnes endast i socknens nordväst del, där en avlänkare av Lojo-åsen sträcker sig. Socknens axel utgöres av det i förhistorisk tid synbarligen viktiga faret, som i riktningen SW-NO löper mellan Ekenäs och Gullölandet, nordväst om Degerö-landet, mellan Åsenby och Kullarsböle samt i norr avslutas av Lappträsket. Vid slutet av järnåldern har sundet mellan Nissbacka och Sutarkulla varit tilllandat, men ett sund mellan Bergby och Finnby har medgivit trafik med båtar ända till Karis, där en gravd kanal förbundit faret med Svartsån. "Kungsådran", som löper i ost-västlig riktning mellan Huskvarn och Konungsböle trask, har tydligen även varit en viktig samfärdsled. De sund, som nu skilja Degerö-landet från fastlandet, och de som ligga mellan Degerö och öarna söder därom hava haft betydelse som fjärrtrafikleder i det de utgöra direkta fortsättningar på Barösund. Några viktigare landsvägar kunna under förhistorisk tid knappast hava gått genom Snappertuna.

Stenåldern. Några fasta fornlämningar från stenåldern äro ej kända i Snappertuna. Ett antal lösfynd äro tillvaratagna och härstamma troligen alla från stenålderns senare skeden. Speciellt anmärkningsvärda äro de två båtyxorna, funna i grannbyarna Åsenby och Nissbacka. Dessa byar äro belägna nedanför den ovan omtalade sandåsen i socknens nordväst del och det är därför inte omöjligt att här i framtiden kommer att påträffas en boplats från snörkeramisk tid. De övriga stenålders

fynden äro vanliga lösfynd och torde knappast tyda på någon närbelägen boplats.

Bronsåldern (resp. förromersk järnålder). Samtliga påträffade fasta fornlämningar från förhistorisk tid torde förskriva sig från denna epok. Inalles äro elva eller tolv fornlämningar anträffade. De utgöras samtliga av jämnrunda stenrösen utan centralsten, med eller utan kantsättning. Alla äro belägna invid faret Ekenäs-Karis på berggrund, det nedersta 18m över havet. Intet av rösena var intakt. Fornlämningarna, av vilka de flesta äro kända av ortsbefolkningen, gå allmänt under namnet jättkast. Om deras uppkomst vet befolkningen ingenting att berätta eller draga sig åtminstone från att göra det. En person berättade emellertid att han sett skatteldar över större röset på Kastalberget och samma person meddelade, att när han gått med slagruta över mindre röset å Kastalberget, slagrutan givit utslag för en gömd skatt. När Nylands Nations Förening för Hembygdsforskning undersökte röset ifråga (se därom i Nationalmuseets topografiska arkiv) gjordes där inga fynd. Rösena å Kullarsböle Kasberg äro synnerligen vackert belägna, de höra till de mest typiska man kan få se, med en grandios utsikt och synliga på flere kilometers avstånd. En fredning av dem vore måhända befogad. Angående de enskilda rösena se bifogade fornlämningsblanketter och karta.

Järnåldern. Från denna epok äro inga gravar kända inom socknen. Boplatsen å Kullåkersbacken i Bergby (se dr. Äyräpääs berättelse i Nationalmuseets topografiska arkiv samt korrespondensen mellan Nationalmuseet och jordbrukaren Afian Fagerström) torde härstamma från medeltiden. Omöjligt att fornminnen från järnåldern ännu komma att påträffas förefaller det ingalunda. I Finnby i Karis har anträffats en fyrkantig stensättning från romersk järnålder, och dylika har man skäl att hålla ögonen öppna för även i grannbyarna Antby, Bergby och Kudiby. Invid Sutarkulla, helt nära rån mellan Karis och Snappertuna finnes en fornborg och järnåldersbosättning i Snappertuna är sålunda ej otänkbar. Fynden av fem ovala eldslagningsstenar bevisa att nejden åtminstone under äldre järnåldern haft sina intressenter.

Måhända kan man anse de i socknen förekommande kasbergen höra till ett strategiskt system, till vilket även fornborgarna i Karis skulle räknas. Längst i sydväst ligger Bötesberget å Gullölandet (Ekenäs landsförsamling). Härifrån erbjudes utsikt i sydväst anda till Hangö, i söder över öppna havet och i nordost till Kasberget å Degerölandet (Norrby). Från detta har man utsikt längs hela faret Ekenäs- Karis och till Iullarsböle Kasberg, som ligger helt nära fornborgarna i Karis. Härifrån skymtar man även Karis kyrka. Huruvida systemet sträcker sig längre mot norr, är inte möjligt att avgöra utan specialstudier.

I samband med undertecknads vistelse i Snappertuna besökte jag ett par ställen, om vilka till Arkeologiska Kommissionen meddelats att där finnes fasta fornlämningar. Forstmästare Assar Wichmann hade meddelat att invid hans gård, Slipars å Degerölandet finnes några stensättningar, som måhända ägde intresse för förnforskningen. Jag besökte stället, samt kunde konstatera att stensättningarna voro tegelblandade samt befunno sig c:a 1.5m över havet varför de inte kunna härstamma från förhistorisk tid. Till Arkeologiska Kommissionen hade meddelats, att å ett berg i Mellvik å Degerölandet, mitt emot sundet mellan Snarsö och Torsjö finnes lämningar av en fornborg. Jag undersökte nejden under en hel dag och påträffade även det åsyftade berget, dock utan att finna något spår av fornlämningen. Ingen i trakten, vare sig orts- eller villabor, kände heller till den. De i Nationalmuseets topografiska arkiv omnämnda fornlämningarna å Hurskursnäs (alias Näseby) besökte jag ej.

Ströfynd av förhistoriska föremål, om vilka uppgifter stå att finna:

NM.nr.2794:58. Fyrsidig råtyxa, Bredslätt.

NM.nr.7013. Smal dubbelmejsel, eggarna i motsatt plan.

NM.nr.4402. Avsatsyxa, Langansböle.

NM.nr.8837. Nacken av eggvapen av sten.

Båtyxa (typ I), troligen från Åsenby, tillhör lantbruksrådet

N. Borgström, Baggbý gård, Pojo (adr. Iaseborgs st.)

Båtyxa, funnen å Kattängsbacken, Nissbacka, förkommen.

2.

- NM.nr. 568. Oval eldslagningssten, Huskvarn.
- NM.nr. 2794. --"--- Kurby.
- NM.nr. 8166. --"--- Lill-Barsgård.
- NM.nr. 8375. --"--- Harparbacka.
- NM.nr. 8837:128 --"--- Bergby.

Laseborgs slott och dess eventuella föregångare från förhistorisk tid har jag ej ansett behöva beröras i denna berättelse. En fortsatt systematisk undersökning av socknen torde ej behöva företagas så länge ej helt nya fordringar ställas på dylika topografisk-antikvariska undersökningar.

Helsingfors i februari 1937.

C. A. Meinander
fil.stud.

Art: Bronsålders röseSocken: SnappetunaAntal fornlämningar: Hör till en grupp om 3 möjl. 4 rösen

Härad:

Landskap: NylandLän: NylandsBy: RullarböleHemman(-sdel): } Rullarböle
Gårdsnummer:Lägenhet: }
Villanamn,
tomtnr m. m.:Ägare: John StenmanPostadr.: Snappetuna

Brukare:

Postadr.:

Översiktskarta: Top. karta, blad 1117 (Snappetuna) 1:42.000

Specialkarta:

Ritningar: Teckning av WefraPlaner: Situationsskiss (C-F M. 14.7.36)Fotos: NM^{nr} 10816-10819Särskild benämning på fornlämningen: JättekastOrienteringsuppgifter: Beläget å Rullarböle Kasberg c:a 1.5 km fr. Huskvarn vägskäl åt Kaiis till vid högra sidan av vägen.

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning):

Kasberget å vilket höjsta punkti fornlämningen befinnes sig är nästan kallt (58.9 m högt). En magnifik utsikt avbjudes.

Beskrivning:

Röset har en diameter om ca 28 m, dess höjd är svår att fastställa. Röset är anlagt å berggrund. Stenarna, varav det består, äro för det mesta rösa än en mansbröda, men och för det mesta vackert runda. Några flata stenar finnas även men man torde dock ej hava skäl att antaga att någon kistbyggnad skulle hava förefunnits. På grund av att stenarna fönn rösets mitt och kastade öfver rösets kantes kunde någon eventuellt förefintlig kantsättning ej urskiljas.

Vänd!

Antecknat av: C-F Meinanderden 14.7.1936.

Beskrivning (forts.):

FORNLÄMNING Nr: I:1

Art: Bronsålders röset
 Antal fornlämningar: Ett till ett par
 Socken: Jämsjö
 Härad: Jämsjö
 Landskap: Jämtland
 Län: Jämtland

By: Jämsjö
 Hemman(-edel): Jämsjö
 Översiktskarta: Top. karta, blad 1:25000
 Specialkarta:
 Ritningar: Teckning av röset
 Längd:
 Bredd:
 Yta:

Fornlämningens tillstånd: Röset var i mitten profanerat; dock sträckte sig gropen ej ända till botten. Av de riktigt förekommande stenarna att döma har röset i senare tider använts som kasundeslag.

Förslag till åtgärder: Platsen är den vackraste uppteckningen sett där fornumnen finnas bevarade. Låget är typiskt för bronsåldersröset. På flera kilometers avstånd ser man rösets avteckna sig mot himlen. När morgondimman ligger över ångasorn gives den en stark illusion av att beget är kringflutet av hav. Fornlämningen borde måhända fredas; någon uppenbar fara för att de skulle förstoras föreligger dock ej.

Undersökningar och fynd:

Tidigare uppteckningar: Wefors F.F.T. IV. s. 78

Tradition:

Art: Bronsålders röse Socken: Snappetuna
 Antal fornlämningar: röset hör till en Härad:
grupp om 3 möjl. 4 rösen Landskap: Nyland
 Län: Nylands

By: Rullarböle
 Hemman(-sdel): } Rullarböle
 Gårdsnummer: }
 Lägenhet: }
 Villanamn, }
 tomt nr. m. m.: }
 Ägare: John Stenman
Snappetuna
 Postadr.:
 Brukare:
 Postadr.:

Översiktskarta: Top. karta, blad
1117 (Snappetuna) 1:42000.
 Specialkarta:
 Ritningar: Teckning av Wefors
 Planer: Situationskiss (C.F.M. 14.7.36)
 Fotos: NYM nr 10816, 10817

Särskild benämning på fornlämningen: Jättekast
 Orienteringsuppgifter: Beläget å Rullarböle Kasberg 8 m
WSW ± SW fr. röse nr. I:1.

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): fr. röse nr. I:1.

Beskrivning:
Röset har en diam. av 12 m samt en höjd
av omkr. 160 cm. Rösets västsida ursprungliga
form kan ej fastställas då stenas från rösets
mitt kastats över denna. Någon kantsättning eller
centraltsten eller annan byggnad kunde ej spåras

Antecknat av: C-F Meimander den 14.7.1936. Vänd!

Beskrivning (forts.):

FORNLÄMNING N: I: 2

Ar: *Sten*
Antal fornlämningar: *1*
Landskap: *Uppland*
Län: *Upplands län*

By: *Bulten*
Hemman(-edel): *Bulten*
Lägenhet: *Sten*

Fornlämningens tillstånd: *Röset var i mitten profanerat, dock sträckte sig groven inte ända till bottnen / byggrunden. Riktigt med brända stenar*

Förslag till åtgärder: *Se ang. röset nr. I: 1*

Undersökningar och fynd: *—*

Tidigare uppteckningar: *Wefors FFT IV s. 18*

Tradition: *—*

Art: BronsåldersröseSocken: SnappertunaAntal fornlämningar: Röset hör till en grupp
om tre möjl. 4 rösen

Härad:

Landskap: NylandLän: NylandsBy: Kudi byHemman(-sdel): } Kudiby
Gårdsnummer:

Lägenhet: }

Villanamn,
tomtnr m. m.:Ägare: Volmar NylundPostadr.: Snappertuna

Brukare:

Postadr.:

Översiktskarta: Top. karta blad nr.
1117 (Snappertuna) 1:42000

Specialkarta:

Ritningar: Teckning av Wefors.Planer: Situationsplan (CFM. 14.7.36)Fotos: NM m. 10816, 10818, 10819,
10821, 10822

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter: Röset beläget å Rullarstövle Karberg
(jfr. ang. röse nr. I:1) 135 m SO-om (36.75) röse
nr. I:1. Diam.Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): Jfr. röse nr. I:1.

Beskrivning:

Röset har en diameter av 13 m, h. 130 cm
I röset kan spåras resterna av en hållkista samt
möjligen av en kantsättning. Ingen centralkärl.

Antecknat av: C.-F. Meunander

den

14.7.1936

Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: *Tröskelsten*
 Antal fornlämningar: *1*
 Landskap: *Uppland*
 Län: *Uppland*
 Socken: *Stångby*
 Härad: *Stångby*

By: *Kulle by*
 Hemman(-del): *Kulle by*
 Översiktskarta: *1:25000*
 Specialkarta: *1:25000*
 Ritningar: *Sehandling av byn*
 Ägare: *Volmar Nyberg*

Fornlämningens tillstånd: *Röset är i mitten profanerat och hela dess inre är omtastat. Botten (beslaggrund) ligger sj i dagen.*

Förslag till åtgärder: *Se ang. röset nr. I:1.*

Undersökningar och fynd: _____

Tidigare uppteckningar: *Wefvas FFT. IV. s. 18.*

Tradition: _____

FORNLÄMNING N:r I: 4

Beskrivning (forts.)

Art: Stenkop
 Antal fornlämningar: hör till en grupp om tre rösen utöjl. fyra

Socken: Snappetuna
 Härad:
 Landskap: Nyland
 Län: Nylands

By:
 Hemman(-sdel): }
 Gårdsnummer:
 Lägenhet: }
 Villanamn, tomtnr m. m.: }
 Ägare:
 Postadr.:
 Brukare:
 Postadr.:

Översiktskarta: Top karta 1:42000
blad 1117 (Snappetuna)
 Specialkarta:
 Ritningar:
 Planer:
 Foto: NM nr. 10820.

Särskild benämning på fornlämningen:
 Orienteringsuppgifter: Stenkopen
23 m NO-om röse i I:1. ~~Röset~~ är betägeten

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): I:1 ans. röse m I:1

Beskrivning: Stenkopen utgör möjligen bottnen av ett röse. Den mäter 5 m i diameter och består av ett lager huvudsakligen stenar utbredda på en bergknopp

Antecknat av: C-F Meinander den 15.7.1936 Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: *Stenhop*
 Socken: *Gröppings församling*
 Härad: *Åmål*
 Landskap: *Uppland*
 Län: *Upplands län*

By: *Åmål*
 Hemman(-edel): *Åmål 114 (Gröppings församling)*
 Översiktskarta: *Åmål 1:1*
 Specialkarta: *Åmål 1:1*
 Rinnigar: *Åmål 1:1*
 Ägare: *Åmål 1:1*
 Postadr.: *Åmål 1:1*
 Brukare: *Åmål 1:1*
 Postadr.: *Åmål 1:1*
 Planer: *Åmål 1:1*
 Foton: *Åmål 1:1*

Skild benämning av fornlämningen: *Åmål 1:1*
 Orienteringsuppgifter: *Åmål 1:1*

Förslag till åtgärder: *Åmål 1:1*
 Beskrivning: *Åmål 1:1*

Undersökningar och fynd: *Åmål 1:1*

Tidigare uppteckningar: *Åmål 1:1*

Tradition: *Åmål 1:1*

Art: Bronsålders röse Socken: Snappertuna
 Antal fornlämningar: Röset tillhör en Härad:
grupp om två rösen Landskap: Nyland
 Län: Nylands.

By: Magnäs ~~Kärbj~~
 Hemman(-sdel): } Magnäs boställe
 Gårdsnummer:

Översiktskarta: Fop. karta blad nr 1117
(Snappertuna) 1:42000.

Lägenhet: }
 Villanamn,
 tomtnr m. m.:

Specialkarta:
 Ritningar: Teckning av Beford

Ägare:
 Postadr.: Snappertuna Raseborgs Kungs-
gård.
 Brukare:
 Postadr.:

Planer:
 Fotos: NM m 10823 - 10824

Särskild benämning på fornlämningen:
 Orienteringsuppgifter: Röset är beläget å en bergsklack c:a 400 m.
västerom "Kastalset" benämnda tosp hörande till Mag-
näs by

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): Röset är beläget å berggrund
å "Kastalberget" c:a 100 m. från stranden av

Beskrivning: Röset mäter ungf 20 m. i utsets diameter dess
höjd är ungf. 250 cm

Vänd!

Antecknat av: den

Beskrivning (forts.):

Art: *Prästgård*
 Antal fornlämningar: *1*
 Län: *Uppland*
 Landskap: *Uppland*
 Härad: *Upplands län*
 Socken: *Upplands län*

By: *Magas*
 Hemman(-edel): *Magas socken*
 Översiktskarta: *Topografisk karta över Magas socken 1:10000*
 Specialkarta: *Magas socken*
 Ritningar: *Teckning av byggnad*
 Ägare: *Magas socken*
 Läge: *Magas socken*

Fornlämningens tillstånd: *Röset uppvisar flera skattförogröppar vilka dock ej sträcka sig till rösets botten*

Förslag till åtgärder: _____

Undersökningar och fynd: _____

Tidigare uppteckningar: *Wefors FFT II s. 18*

Tradition: *Ö Jättekastet är uppkastat av jättar*

Art: *Stenröse* Socken: *Snappertuna*
 Antal fornlämningar: *Röset hör till en* Härad:
grupp om 2 rösen Landskap: *Nyland*
 Län: *Nylands*

By: *Kärby*
 Hemman(-sdel): } *Kärby*
 Gårdsnummer:

Lägenhet: }
 Villanamn,
 tomtnr m. m.:

Ägare:
 Postadr.: *Snappertuna Raseborgs Kung-*
gård
 Brukare:
 Postadr.:

Översiktskarta: *Top. karta 117 (Snappertuna 1:42000)*

Specialkarta:

Ritningar:

Planer: *Grundplan av röset*
 Fotos: *NM 10823 - 10825*
Närbild (NMTH)

Särskild benämning på fornlämningen:
 Orienteringsuppgifter: *röset är beläget ungef. 40 m. S-om röse*
m. II:1

Terränguppgifter (jämfte terrängbenämning): *Röset är anlagt på en berg-*
terrass 18m över havets nivå.

Beskrivning: *Röset mäter c.a 10m i diameter. Röset*
består av ett underlita lager kantiga stenar samt
därovanpå 2-3 lager munda stenar. En tyd-
lig kantsättning kan iakttagas

Antecknat av: *Cf Mémändes* den *6. VI. 1936.*

Vänd!

Beskrivning (forts.):

FORNLÄMNING Nr. 2

Art: Högst
Antal fornlämningar: 1
Socken: Jäppelunda
Härads: Jäppelunda
Landskap: Jäppelunda
Län: Jäppelunda

By: Körbj
Hemman(-edel): Körbj
Översiktskarta:
Specialkarta:
Ritningar:

Fornlämningens tillstånd: Rösen har troligen tidigare varit uppbrutet och återigen fyllt

Förslag till åtgärder: —

Undersökningar och fynd: Rösens undersöktes 6-8. 6. 1936 av Nylands Nations Förening för hembygdsforskning. Arbetet leddes av C-F Meinander. Se N.M.'s top. arkiv. Fånga fynd gjordes

Tidigare uppteckningar: Wejers FFT IV s. 18

Tradition: Från röset brukas uppstiga skatteldar. När småbrukaren Fagerholm 5.6.1936 gick med slagrita över röset gavs utslag i nordvästra delen av röset (Småbr. Fagerholm, Kastalst)

FORNLÄMNING N:r III:1

Art: *Stenöse (bronsålders 2°)*

Socken: *Snappetuna*

Antal fornlämningar: *röset hör till en grupp om 2 rösen*

Härad:

Landskap: *Nyland*

Län: *Nylands*

By: *Norby*

Hemman(-sdel):
Gårdsnummer: }

Lägenhet: } *Björholm*
Villanamn,
tomtnr m. m.: }

Ägare: *Vikt. Hermansson*

Postadr.: *Snappetuna*

Brukare:

Postadr.:

Översiktskarta: *Top karta blad 117 (Snappetuna) 1:42000*

Specialkarta:

Ritningar:

Planer:

Fotos: *NM m. 10832-10835*

foto

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter: *Röset är beläget ^{100 m} strax norr om Hermanssons stuga invid vättnet en dryg km från Norby (å Segerö)*

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): *Röset är anlagt å en bergsklint med utsikt längs "Fälleden" mot nord.*

Beskrivning: *Röset mäter 13 m. i diameter; kantsättning av större stenar.*

Vänd!

Antecknat av: *CF Mercander*

den *20.7.1936*

Beskrivning (forts.):

Art: Sten (Kornsten 19)
 Socken: Jönköpings län
 Antal fornlämningar: 1
 Härad: Jönköpings län
 Landskap: Jönköpings län
 Län: Jönköpings län

By: Jönköping
 Hemman(-del):
 Länshuset:
 Rättsväsende:
 Rättsväsende:
 Rättsväsende:

Fornlämningens tillstånd: *Från öiset har förförts sten till byggnadsäm-*
damål.

Övertillskotts:

Förslag till åtgärder: —

Bestämning:

Undersökningar och fynd: —

Tidigare uppteckningar: —

Tradition: —

Art: *Stenröse* Socken: *Snappertuna*
 Antal fornlämningar: *röset hör till en* Härad:
grupp av 2 rösen Landskap: *Nyland*
 Län: *Nylands*

By: *Norrby*
 Hemman(-sdel):
 Gårdsnummer:
 Lägenhet: *Björnholm*
 Villanamn,
 tomtnr m. m.:
 Ägare: *Vikt. Hennanson*
 Postadr.: *Snappertuna*
 Brukare:
 Postadr.:

Översiktskarta: *Top. 1117 1:42000*
 Specialkarta:
 Ritningar:
 Planer:
 Fotos: *NM m. 10830-10831*

Särskild benämning på fornlämningen:
 Orienteringsuppgifter: *Se ang. röse nr III:1*

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): *Röset är beläget c:a 100 m. fr. röse nr III:1 i rikt. ~~W~~ WSW invid ett bergstup som stupar i sjön.*

Beskrivning: *As röset är kort endast den halvman- förmiga delen längst ifrån stupet. Diam. synes hava varit 78 m. Röset består av större runda stenar.*

Antecknat av: *E. Meinander* den *20.7. 1936* Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: *Sten*
 Antal fornlämningar: *1*
 Socken: *Sten*
 Härad: *Sten*
 Landskap: *Sten*
 Län: *Sten*

By: *Sten*
 Hemman(-edel): *Sten*
 Översiktskarta: *Sten*
 Specialkarta: *Sten*
 Ritningar: *Sten*
 Ägare: *Sten*
 Postnr: *Sten*
 Brukare: *Sten*
 Postnr: *Sten*

Fornlämningens tillstånd: *Fragmentariskt*

Översiktskarta: *Sten*
 Specialkarta: *Sten*
 Ritningar: *Sten*

Förslag till åtgärder: *Sten*

Undersökningar och fynd:

Tidigare uppteckningar: *Sten*

Tradition:

Art: *Stenröse*Socken: *Snappetuna*Antal fornlämningar: *röset hör till en grupp
av två rösen*

Härad:

Landskap: *Nyland*Län: *Nylands*By: *Total*Översiktskarta: *Top. Karta 1:42000
blad n. 117*Hemman(-sdel): } *Mellangård*
Gårdsnummer:

Specialkarta:

Lägenhet: }
Villanamn,
tomtnr m. n.:

Ritningar:

Ägare: *John Nyholm*Postadr.: *Snappetuna*

Planer:

Brukare:

Fotos: *10826, 10827*

Postadr.:

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter: *Till Sönsvikshagen kommer man längs
en obetydlig köväg som från landsvägen tages av
mot väster vits emot vägen till Total Mellangård.
Röset befinner sig 30 m. norr om västenden nr 28*Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): *mellan Mellangård och Storgård.
Röset befinner sig c:a 100 m. från stranden på
en bergsklack som stiger upp i moränåsen.*

Beskrivning:

*Röset mäter c:a 13m i diam. och dess höjd
i mitten är återinstone 75cm. Stenarna äro om-
da och jämna stora*

Vänd!

Antecknat av: *C-F Meinander*den *20. 7. 36.*

Beskrivning (forts.):

Art: Stenst. Socken: Sjöbo
 Antal fornlämningar: 1000 för till en förgyll. Härad: Sjöbo
 Landskap: Skåne Län: Malmö

By: Totok
 Hemman(-edel): Mellanbygd
 Översiktskarta: Top. karta 1:42 000
 Specialkarta: 1:10 000
 Ritningar: —
 Ägare: —

Fornlämningens tillstånd: Riset fördes tre igemossade Matt-
 sökar gropas som drök ej nå botten, dess djup
 är 150 cm

Förslag till åtgärder: —
 Undersökningar och fynd: —

Tidigare uppteckningar: Befra FFT IV s. 19

Tradition: —

Art: StenröseSocken: SnappetunaAntal fornlämningar: röset hör till en
grupp om 2 rösen

Härad:

Landskap: NylandLän: NylandsBy: TotallÖversiktskarta: Top. karta 1:42000
blad 117Hemman(-sdel):
Gårdsnummer: }

Specialkarta:

Lägenhet: Storgård
Villanamn,
tomtnr m. m.:

Ritningar:

Ägare: Uno LindPostadr.: Snappetuna

Planer:

Brukare:

Fotos: NM nr 10828, 10829

Postadr.:

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter: röset är beläget 185 m SH om röset
nr ~~IV: 2~~ IV: 1.

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning):

Röset är beläget å en
brant bergsknall 50 m fr. stranden, 100 m från
närmaste odling i öster.

Beskrivning:

Röset har troligen mått 8 m i diam och
ca 50 cm i höjd. Röset är anlagt mellan tre
bergsknoppas och mellanrummen mellan dessa
är utfyllda med stora stenar. En kantbildning
uppträder sålunda.

Antecknat av:

C-F Meinander

den

20.7. 1936

Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: Stenar
 Antal fornämningar: med två till en
 Socken: Järpebo
 Härad: med två till en
 Landskap: Västmanland
 Län: Västmanland

By: Total
 Hemman(-edel):
 Översiktskarta: Top. karta 1:25000
 Specialkarta: 1:50000
 Ritningar:
 Längd: 100 m
 Yta: 100 m²

Fornlämningens tillstånd: Riset är alldeles upptrutet vilket dock torde skett för länge sedan då det inte är känt av ortsborna.

Förslag till åtgärder: —

Undersökningar och fynd: —

Tidigare uppteckningar: —

Tradition: —

Art: *Stenöse* Socken: *Snappertuna*
 Antal fornlämningar: *röset hör till en* Härad:
grupp om två rösen Landskap: *Nyland*
 Län: *Nylands*

By: *Norby*
 Hemman(-sdel): }
 Gårdsnummer: }
 Lägenhet: } *Skinnaräng*
 Villanamn, }
 tomtnr m. m.: }
 Ägare: *Einar Malm Lund*
 Postadr.:
 Brukare:
 Postadr.:

Översiktskarta: *Top karta 1:42000*
blad nr 11
 Specialkarta:
 Ritningar:
 Planer:
 Fotos: *NMm, 0834*

Särskild benämning på fornlämningen:
 Orienteringsuppgifter: *Röset är beläget 150m öster om Skinnaräng nyklägenhet mot Ekenäs straffanstalt på andra sidan sjön*

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning): *Röset är beläget på en mindre bergsträckning som löper längs sjön*

Beskrivning: *Rösets diam. för. 9m*

Antecknat av: *C. Memand* den *21. 7. 1936.* Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: *Skinn*
 Antal fornlämningar: *ett på ett st*
 Socken: *Söderåkers*
 Härad: *Söderåkers*
 Landskap: *Uppland*
 Län: *Uppland*

By: *Norby*
 Hemman(-edel):
 Översiktskarta: *Top kart 1:25000*
 Specialkarta:
 Rättsgränser:
 Ägare: *Baron Malmberg*
 Brukare:
 Postad:
 Fornlämningens tillstånd: *Röset är alldeles fragmentariskt*

Särskild beskrivning på fornlämningen:
 Örienteringsskisser:
 Översiktlig beskrivning av fornlämningen:
 Riset är beläget inom östra delen av Skinnasängen och består av ett stort antal små stenar som ligger på ett område som är ca 100 x 50 meter stort.

Förslag till åtgärder:
 Tillsynsplaner (inte fornlämning):
 Beskrivning:
 Riset bör vara skyddat och markerat med staket eller liknande.

Undersökningar och fynd:

Tidigare uppteckningar: *Wefors (FFT IV s. 19) nämmer ett röset på Skinnasängen.*

Tradition:

Art: *Stenröse*
 Antal fornlämningar: *röset hör till en grupp om 2 rösen*

Socken: *Snappetuna*
 Härad:
 Landskap: *Nyland*
 Län: *Nylands*

By: *Norrby*
 Hemman(-sdel):
 Gårdsnummer:

Översiktskarta: *Top. karta 1:42000*
blad nr 111

Lägenhet: *Skinnaräng*
 Villanamn,
 tomtnr m. m.:

Specialkarta:

Ägare: *Einos Matmlund*

Ritningar:

Postadr.:

Planer:

Brukare:

Fotos: *NM nr 10833*

Postadr.:

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter: *Se ang. röse V: 1*

Terränguppgifter (jämte terrängbenämning):

röset är beläget c:a 20 m från övre nr V: 1 (se d. o.) samt något lägre än detta.

Beskrivning:

Röset mätes 5 m. i diameter och består av ganska stora stenar.

Antecknat av:

CF Meinander

den

24. 7. 1936

Vänd!

Beskrivning (forts.):

Art: *Sten*
 Antal fornlämningar: *ett på 10 m*
 Socken: *Skinnerås*
 Hård: *Sten*
 Landskap: *Uppland*
 Län: *Uppland*

By: *Skinnerås*
 Hemman(-del): *1*
 Lägenhet: *Skinnerås*
 Ägare: *Skinnerås*
 Postad: *Postad*
 Brukare: *Postad*
 Postad: *Postad*

Fornlämningens tillstånd: *Röset är alldeles upprutet.*

Översiktskarta: *Top. karta 1:25000*
 Specialkarta: *1:10000*
 Ritningar: *1:10000*

Förslag till åtgärder: —

Tättningsplan (ämne för undersökning): *ett i Skinnerås ca 20 m från vägen nr 7.1 (ca 100 m) samt vägen till in till*

Beskrivning: *ett i Skinnerås ca 20 m från vägen nr 7.1 (ca 100 m) samt vägen till in till*

Undersökningar och fynd: —

Tidigare uppteckningar: *Wefors (FFT IV s. 19) nämner ett röset i Skinneråsängen*

Tradition: —

VALOK.

SNAPPERTUNA, RULLANSBÖLE

Snappertuna

10816

Rullansböle Kasberg
fr. NW. Rösena nis 1 o. 2
avteckna sig mot himlen.
I förgrunden vägen Hus-
kvarn - Kavis. 14.7.36

10817

Rösena nis 1 o. 2 å Kas-
berget Rullansböle fr. SO.
(2. h. m 2 1 v. m 1) 15.7.36

Kasberget, Rullansböle.
Utsikt över röse m 1 mot
röse m 3. 15.7.36.

10818

CF Meinander 1936

Snappertuna

10819

Mitten av röse nr 1 å
Kasberget från SW. I bakgrun-
den röse nr 3. 15.7.36

Rösbotten nr 4 å
Kasberget, Rullanstole
fr. W. 15.7.36.

10820

10821

Röse nr 3 å Kas-
berget, Kudiby fr. SW.
15.7.36.

Innersta delen av
röse nr 3 å Kasberget
Kudiby 15.7.36.

10822

CF Meinander 1936

10823 10824
Utsikt över Kastalberget från söder (från Björntotm).
Rösenä befinna sig ovanför den vita båten.

10825
Utsikt från större röset å
Kastalberget. Mellan träden skym-
tar mindre röset. I bakgrunden
sjön. 3.6.36

10826
Mindre röset å Kastalberget från
öster. I bakgrunden sjön. Den vita mös-
san är fil. kand. Börje Mårtensson
(foto Nyl:s N:o förening f. hembygdsforsk.)

M405 REPRONER
89521

Snappertuna.

10826

Större röset i Dönsvikshagen, Totall, från WNW.

10827

Större röset i Dönsvikshagen, Totall, från söder. (Röset skymtar i bakgrunden mellan träden.)

10828

Mindre röset i Dönsvikshagen, Totall (på bergknallen) från öster.

Mindre röset i Dönsvikshagen, Totall, från SSO.

10829

CF Meinander 1936

¹⁰⁸³⁰
Röse nr 2 å Björnholm
Norrby fr. S NW 20.7.36.

¹⁰⁸³¹
Björnholm Norrby. Mellan
buskarna ligger röse nr 2
från S 20.7.36.

¹⁰⁸³²
Röse nr 1 å Björnholm
Norrby från SW 20.7.36

Snapperstuna

Stenhav vid p. 59.5 Berg-
by. 21.7.36

Stenhav vid p. 59.5
Bergby 21.7.36

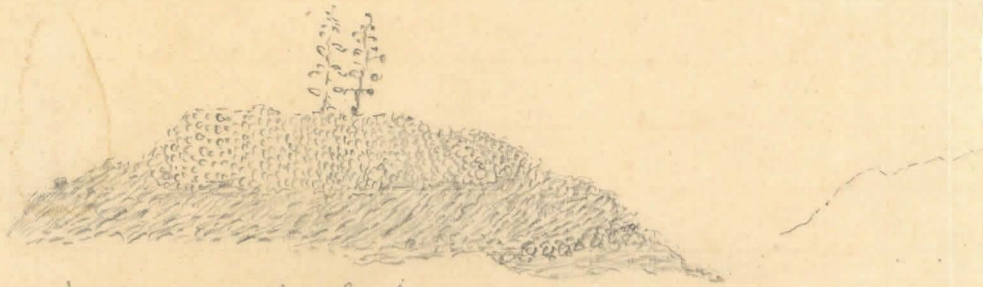

Stenhav vid p. 59.5 Berg-
by 21.7.36

Stenhav vid p. 59.5
Bergby 21.7.36

Vefvra, s. 42.

Yättkastet nä Kasberg ä Kudisby mellan gårds mark
i Snappertuna. (Gjort från Göder.)

Röse nr I:3

(FFF)

Vefvra s. 42.

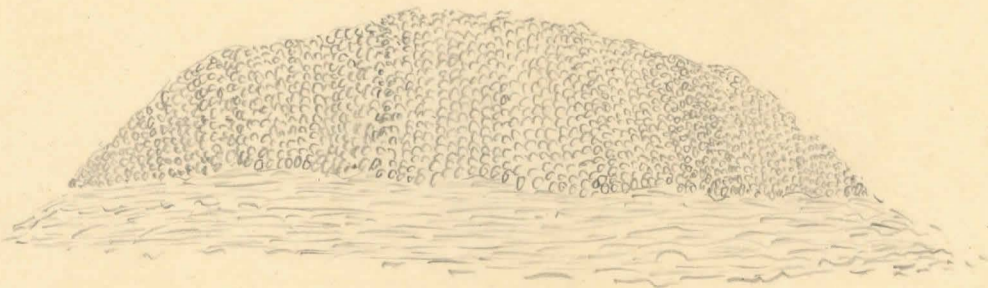

Yättkastet nä Kasberg ä Rullarhöle bys mark i Snappertuna.

Röse I:10.2.

(FFF)

Vefvra, s. 43.

Yättkastet nä Kastalberg ä Magnisby köy i
Snappertuna.

Röse II:1

(FFF)

Snappertuna

10833

Röset nr 2 å Skinnarängen sett
från ONO 21.7.36

10834

Röset nr 1 å Skinnarängen sett
från öster 21.7.36

10835

Graovård å Snappertuna kyrkogård
(se Wefors FFT IV s. 19)

CF Meinander 1936

VÄSTRA DELEN AV
SNAPPERTUNA

JÄMTE ANGRÄNSANDE DELAR AV
KARIS OCH EKENÄS.

STRANDLINJEN VID
17 M^S STRAND

RITAD 1937 EFTER TOPOGRAFISKA KARTAN 1:42 000

